

Tartumaa Arendusselts

Tartumaa Arendusseltsi strateegia elluviimine

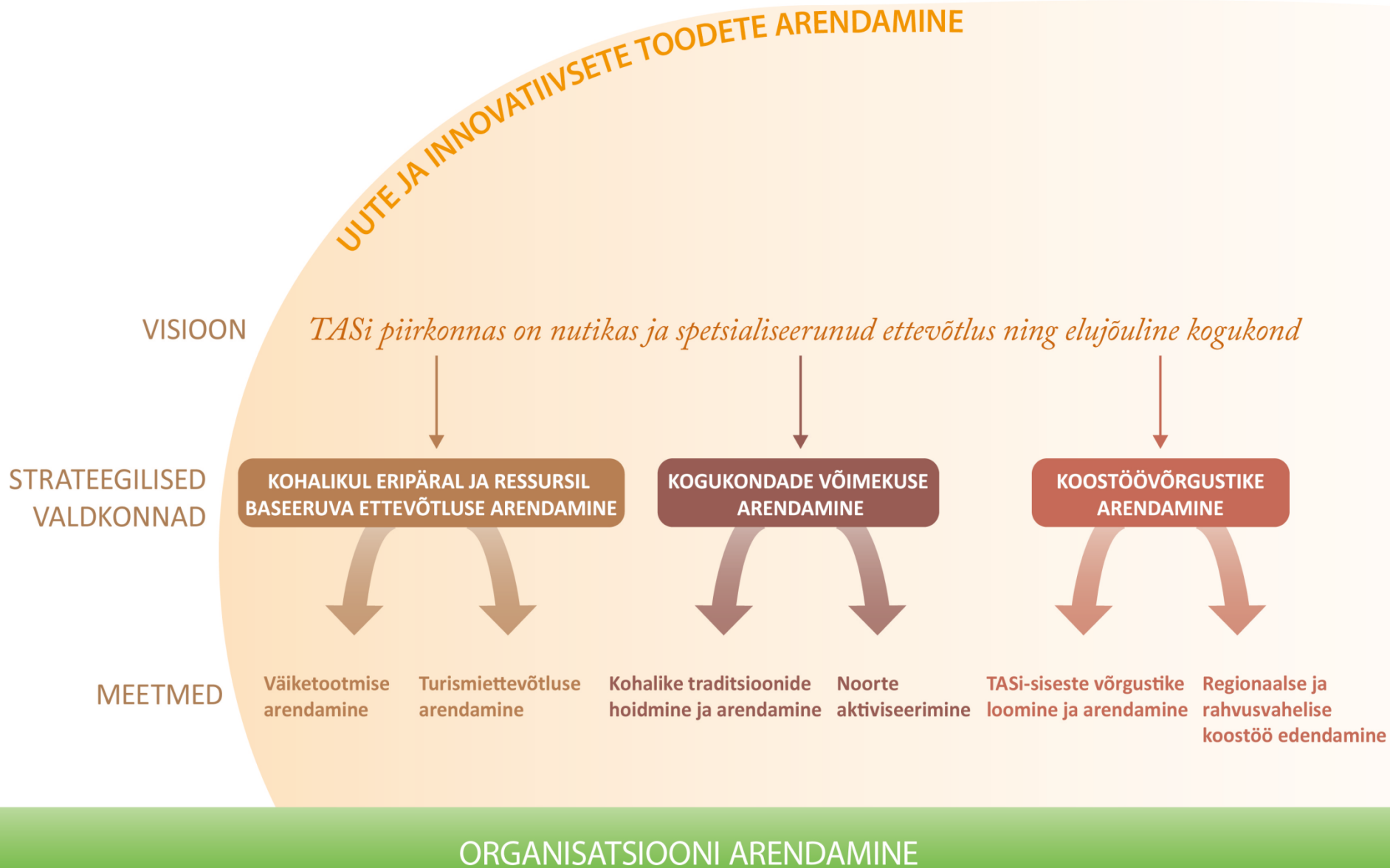
Kristiina Tammets

Strateegia on vastu võetud Tartumaa Arendusseltsi üldkoosolekul 02.11.2015

TARTUMAA ARENDUSSELTSI STRATEEGIA AASTATEKS 2015-2023

Tartumaa hingab Emajõe rütmis

TARTUMAA ARENDUSSELTSI STRATEEGIA 2014-2020

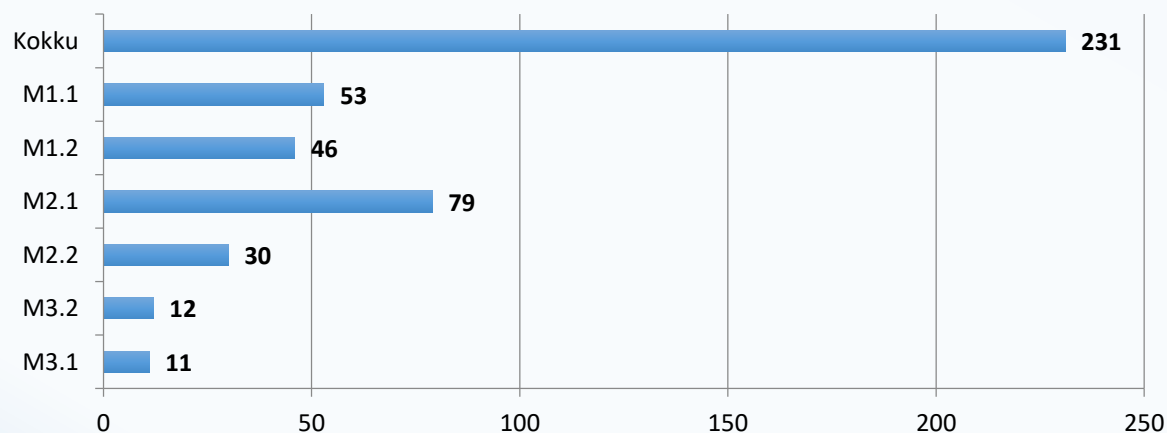

Meede	Eelarve - LEADER toetus	Täitmine - toetus	Täitmine – projektide kogusumma	Täitmise %
M1.1: Väiketootmise ja teenuste arendamine 25%	1148482	546273	1167310	48
M1.2: Turismiettevõtluse arendamine 25%	1148482	459602	812364	40
M2.1: Kohalike traditsioonide hoidmine ja arendamine 21%	964725	503261	641307	52
M2.2: Noorte aktiveerimine 9%	413454	176594	229891	43
M3.1: TASI piirkonda jäävate võrgustike loomine ja arendamine 10%	459393	132039	165049	29
M3.2: Regionaalse ja rahvusvahelise koostöö edendamine 10%	459393	219768	293463	48
Meetmed kokku	4593929	2037535	3309384	44

Strateegia meetmete eelarve täitmine ja rahastatud projektide kogusumma

Meede	arv	summa
M1.1	53	1206643
M1.2	46	1751876
M2.1	79	2381737
M2.2	30	291624
M3.1	11	346943
M3.2	12	319453
Kokku	231	6298276

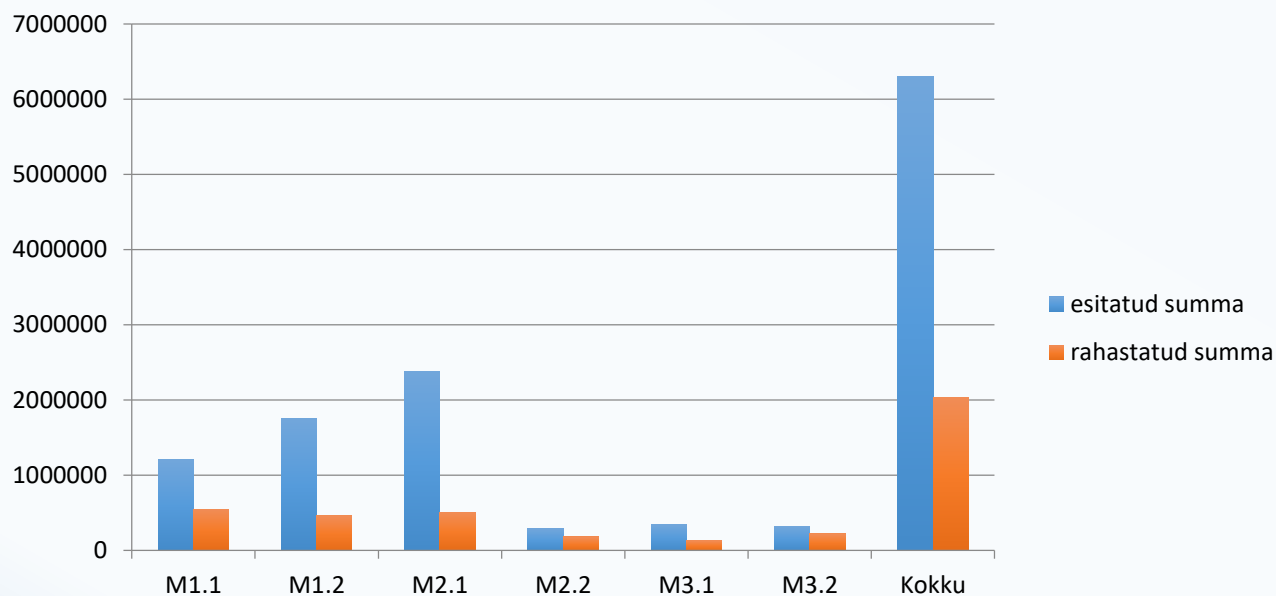
Esitatud taotluste arv meetmete lõikes

**Esitatud projektid perioodil sügis 2016-
kevad 2018, kokku 4 taotlusvooru**

Meede	esitatud arv	rahastatud arv
M1.1	53	24
M1.2	46	17
M2.1	79	26
M2.2	30	20
M3.1	11	4
M3.2	12	9
Kokku	231	100

Meede	esitatud summa	rahastatud summa
M1.1	1206643	546273
M1.2	1751876	459602
M2.1	2381737	503261
M2.2	291624	176594
M3.1	346943	132039
M3.2	319453	219768
Kokku	6298276	2037535

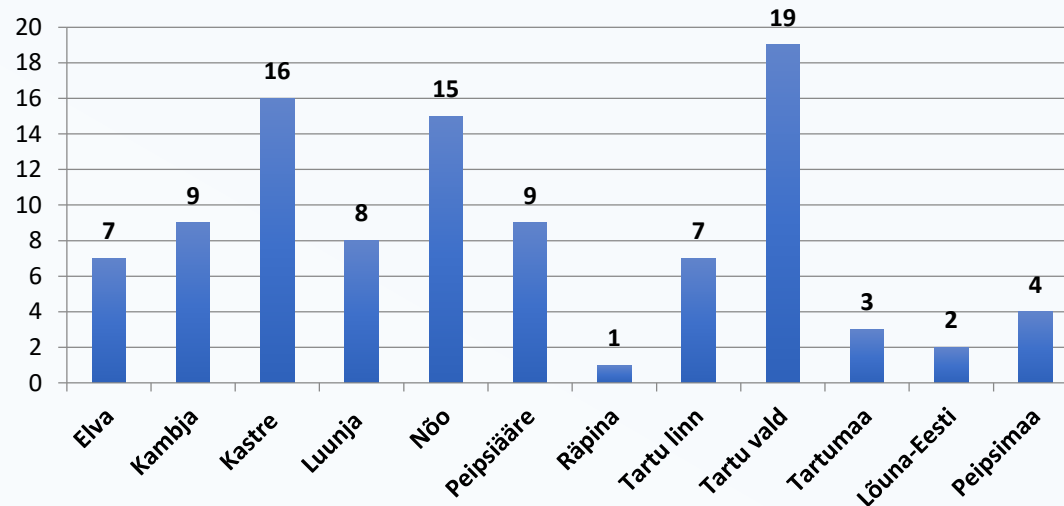

Esitatud ja rahastatud projektid perioodil sügis 2016-kevad 2018, kokku 4 taotlusvooru

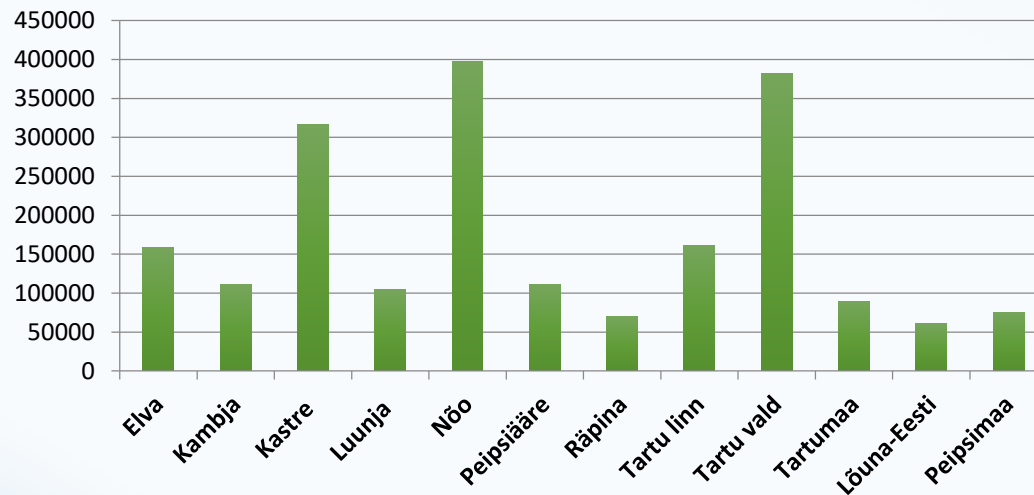
Vald	Projektid	Toetussumma
Elva	7	158319
Kambja	9	110768
Kastre	16	316924
Luunja	8	104491
Nõo	15	397720
Peipsiääre	9	110528
Räpina	1	69999
Tartu linn	7	161665
Tartu vald	19	382327
Tartumaa	3	88817
Lõuna-Eesti	2	60714
Peipsimaa	4	75263
Kokku	100	2037535

**Rahastatud projektid valdade,
piirkondade lõikes**

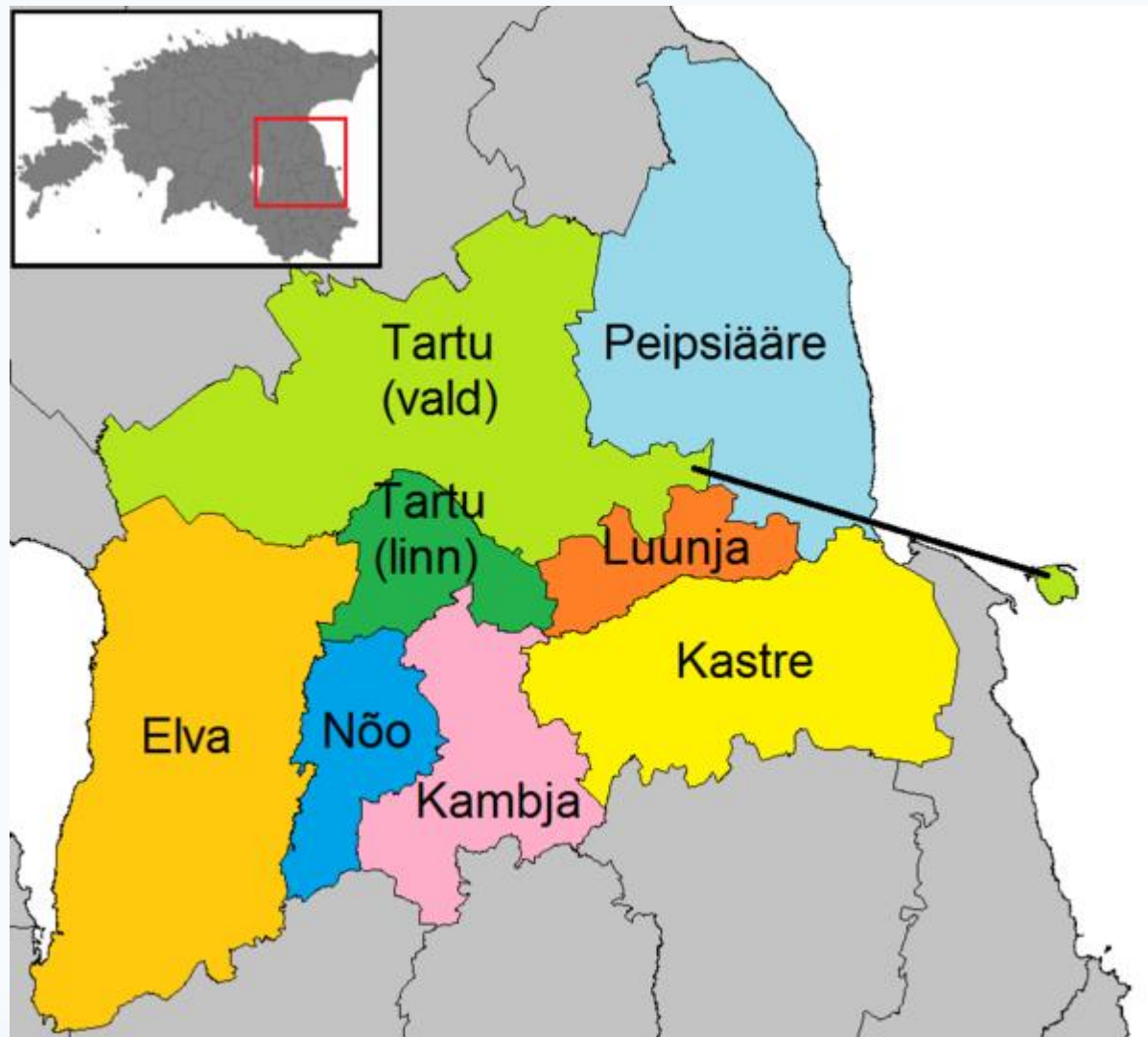
Projektid valdade, piirkondade lõikes

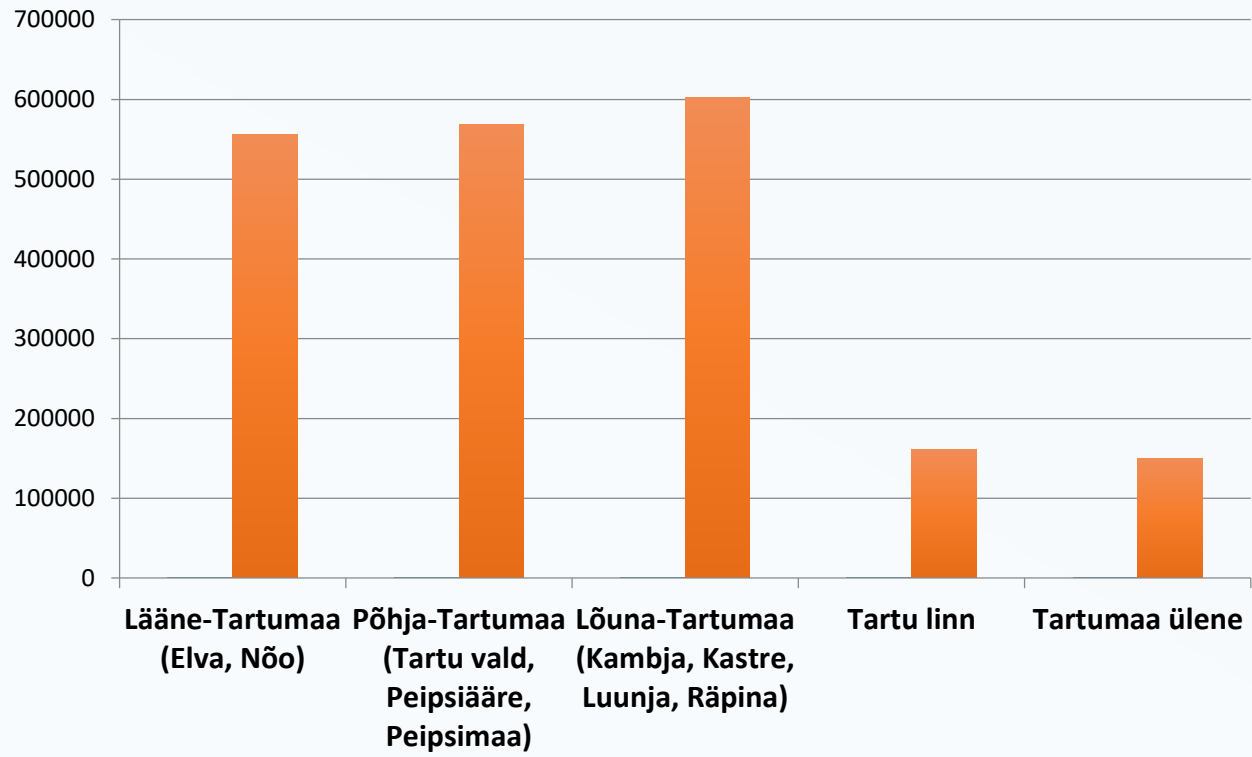
Toetussumma valdade, piirkondade lõikes

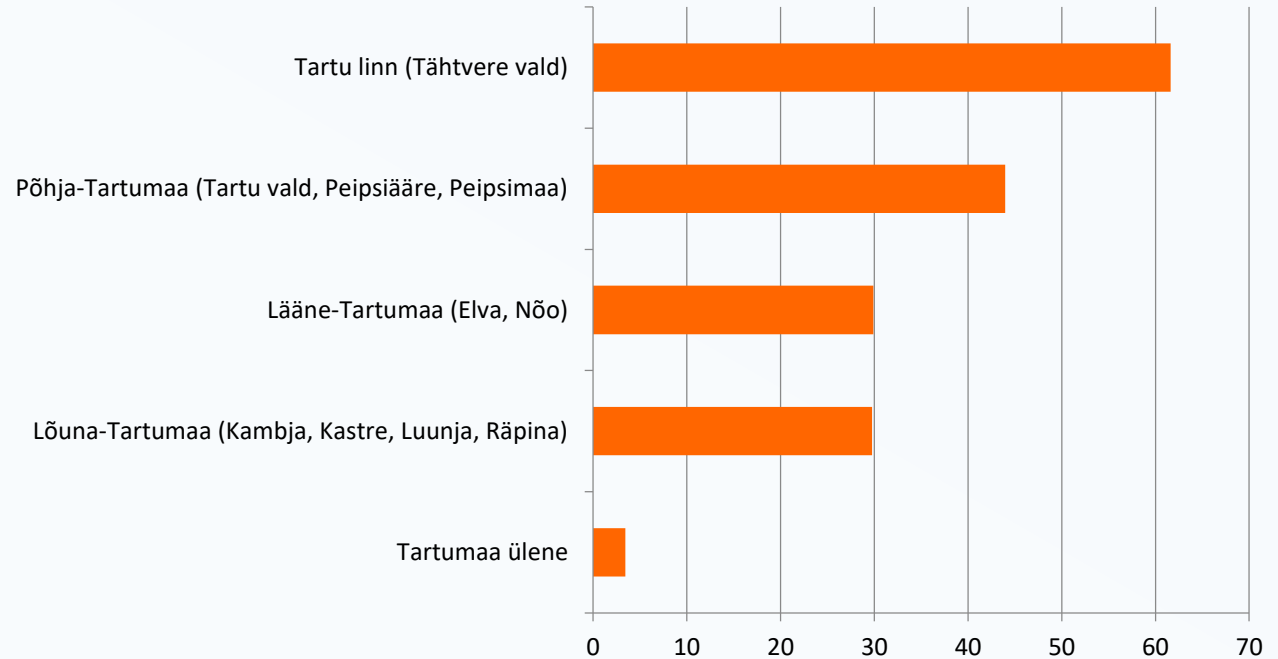
Rahastatud projektid valdade, piirkondade lõikes

Tartumaa omavalitsused

Rahastatud projektid piirkondade lõikes

Rahastatud projektid piirkondade lõikes inimeste arvu kohta

Meetmed	M.1.1.Väiketootmise ja teenuste arendamine			
Indikaatorid ja sihttasemed	Projektide arv	Toetatud ettevõtete käibekasv vähemalt 20% (keskmine)	35 uut töökohta	50 uut/parendatud toodet/teenust
Täielikult elluviidud projektid	7	24%	7,5	11
Pooleli projektid (prognoositud)	17	28%	22,25	32
KOKKU	24	26%	29,75	43

Meetmed	M.1.2.Turismiettevõtjate arendamine			
Indikaatorid ja sihttasemed	Projektide arv	Toetatud ettevõtete käibekasv vähemalt 20% (keskmine)	35 uut töökohta	50 uut/parendatud toodet/teenust
Täielikult elluviidud projektid	5	36%	6,9	5
Pooleli projektid (prognoositud)	12	20%	11	21
KOKKU	17	28%	17,9	26

Meetmed	M.2.1.Kogukondade võimekuse arendamine			
Indikaatorid	Projektide arv	Uute parendatud objektide/kogukonnateenuste arv - 40 uut/parendatud objekti; 10 uut/parendatud kogukonnateenust	Keskmine püsikasutajate arv - vähemalt 20 püsikasutajat nädalas	Ühisüritustel osalejate arv - 100 osalejat ühe ürituse kohta
Täielikult elluviidud projektid	5	5/2	27	0
Pooleli projektid (proгноositud)	21	21/1	45	0
KOKKU	26	26/3	36	0

Meetmed	M.2.2.Noorte aktiviseerimine			
Indikaatorid	Projektide arv (ettevõtlikkusele/praktiliste oskuste arendamisele suunatud)	Parendatud objektide/tegevusvõimaluste arv	Keskmine püsikasutajate arv - vähemalt 20 püsikasutajat nädalas	Osalenud noorte arv kokku ettevõtlikkusele ja/või praktiliste oskuste omandamisele suunatud projektides
Täielikult elluviidud projektid	5 (3/3)	5	30,2	166
Pooleli projektid (proгноositud)	15 (7/13)	15	29,7	940
KOKKU	20	20	29,95	1106

Meetmed	M.3.1.TASi piirkonda jäävate võrgustike loomine ja arendamine			
Indikaatorid	Projektide arv	Edasiarendatud koostöövõrgustikud - vähemalt 8 toimivat võrgustikku	Uued koostöövõrgustikud	Koostöövõrgustikes osalevate organisatsioonide arv perioodi lõpus - vähemalt 100
Täielikult elluviidud projektid	0	0	0	0
Poleli projektid (prognoositud)	4	3	1	58
KOKKU	4	3	1	58

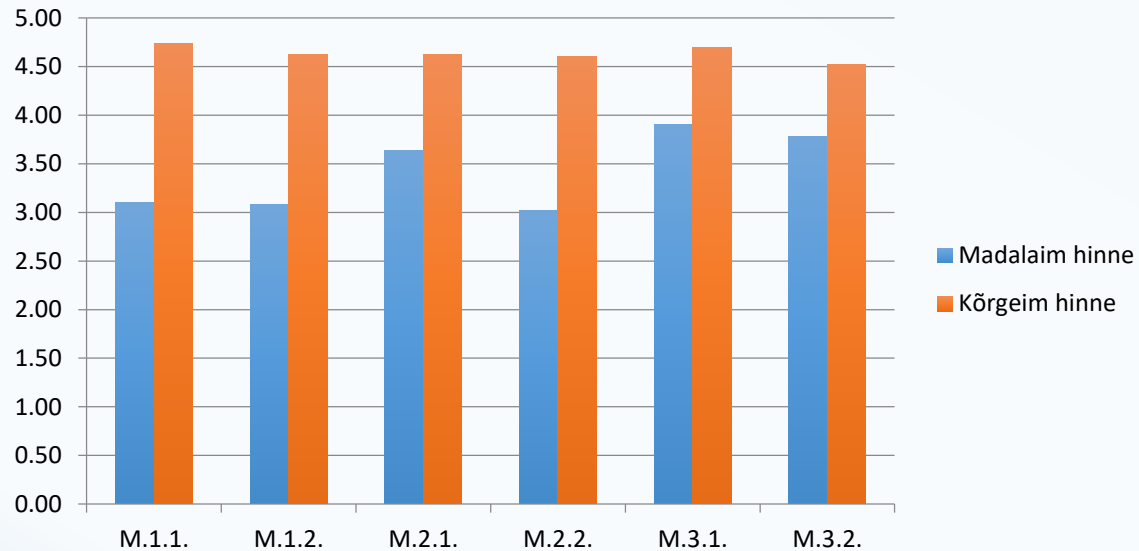
Meetmed	M.3.2. Regionaalse ja rahvusvahelise koostöö edendamine			
Indikaatorid	Projektide arv	Edasiarendatud koostöövõrgustikud - vähemalt 6 toimivat võrgustikku	Uued koostöövõrgustikud	Koostöövõrgustikes osalevate organisatsioonide arv - vähemalt 200
Täielikult elluviidud projektid	0	0	0	0
Poleli projektid (prognoositud)	9	6	1	907
KOKKU	9	6	1	907

Meetmete elluviimine - indikaatorite ja sihttasemete täitmine

Innovatsiooni geograafiline mõõde ning uute tehnoloogiate kasutamine, koostöö ülikoolidega	Projektide arv meetmete järgi					
	M1. 1	M1. 2	M2. 1	M2. 2	M3. 1	M3. 2
Kohalikule kogukonnale/võrgustiku piirkonnale			22	20		3
TASi piirkonnas	4	1			2	1
Regionaalsel tasandil	3	4				1
Eesti tasandil	9	4			1	2
Rahvusvahelisel tasandil	8	8			1	2
Kasutatakse uudseid tehnoloogiaid	17	8				
Tehakse koostööd ülikoolidega	8	8			2	3

**Rahastatud projektide innovaatus, uute
tehnoloogiate kasutamine, koostöö ülikoolidega**

Meede	Keskmine koondhinne	Madalaim hinne	Kõrgeim hinne
M.1.1.	3,89	3,10	4,74
M.1.2.	3,86	3,08	4,62
M.2.1.	4,18	3,64	4,62
M.2.2.	4,14	3,02	4,60
M.3.1.	4,24	3,90	4,70
M.3.2.	4,09	3,78	4,52

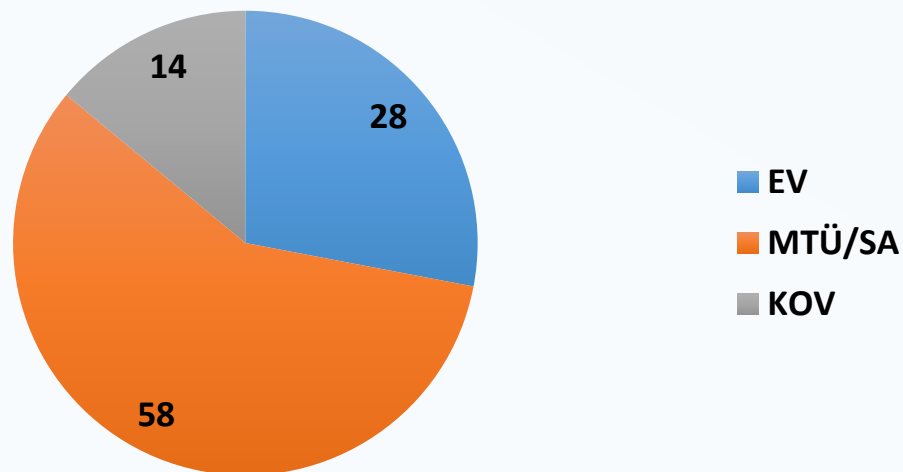

Hindamiskomisjoni hinnang rahastatud projektidele meetmete lõikes

Projekti tüüp	M1.1	M1.2	M2.1	M2.2	M3.1	M3.2
Ühisprojektid				5	4	3
Koostööprojektid						5
Teadmussiirde projektid	2					

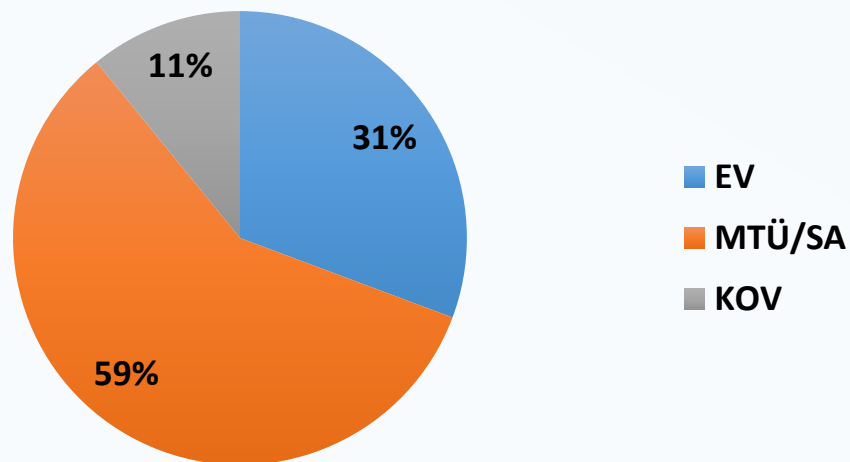
Teadmussiirde ning ühis- ja koostööprojektid

Sektor	Projektide arv	Summa	%
EV	28	622194	31
MTÜ/SA	58	1195434	59
KOV	14	219908	11

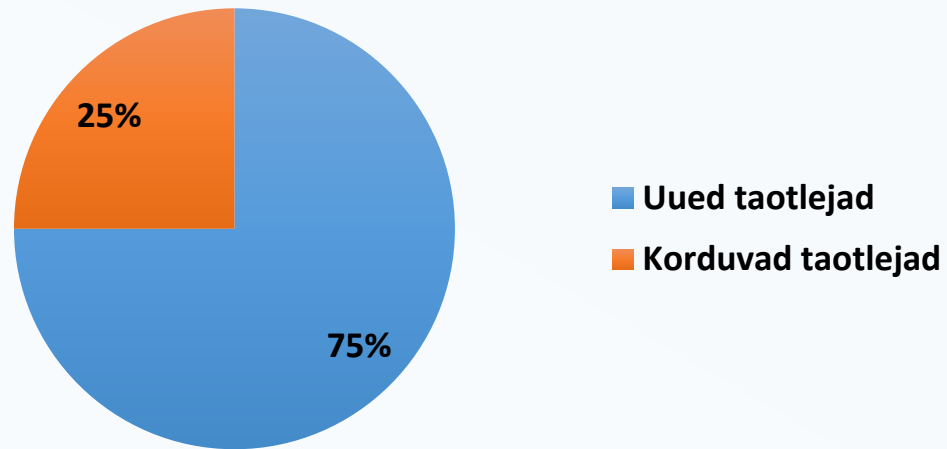

Taotlejate sektoriaalne kuuluvus

Sektor	Projektide arv	Summa	%
EV	28	622194	31
MTÜ/SA	58	1195434	59
KOV	14	219908	11

Eelarve jagunemine sektorite järgi

Taotlejate korduvus

Ellu viidud projektid, lõpetamisel		Strateegiline valdkond	Geograafiline ulatus, kasusaajad	Eelarve
1.	Tartumaa Noortefond 2015-2018	Kogukondade võimekuse arendamine	Kogu Tartumaa	30000
2.	Tartumaa Noorteinfo 2015-2017	Kogukondade võimekuse arendamine	Kogu Tartumaa	24000
3.	Kollased aknad - regionaalne koostööprojekt	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Kogu Tartumaa	55523
4.	Peipsimaa turundusprojekt 2017-2019	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Eelkõige Peipsiäärne piirkond	54232
5.	Peipsimaa järvefestival 2017-2018	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Eelkõige Peipsiäärne piirkond	14500
6.	Moldova arenguabi koostööprojekt (Välisministeerium)	Koostöövõrgustike arendamine, organisatoorse võimekuse kasvatamine, TASi isemajandamisvõimekuse suurendamine	Kogu Tartumaa, TAS	50000
			Kokku	228255

Elluviimisel, käivitamisel		Strateegiline valdkond	Ulatus, kasusaajad	Eelarve
1.	Ühisprojekt - Tartumaa Noortefond - väikeprojektid 2018-2020	Kogukondade võimekuse arendamine	Kogu Tartumaa	42000
2.	Innovatsiooni otsingul - rahv. koostööprojekt	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Kogu Tartumaa, TAS	48000
3.	Moldova arenguabi koostööprojekt (Välisministeerium)	Koostöövõrgustike arendamine, organisatoorse võimekuse kasvatamine, TASi isemajandamisvõimekuse suurendamine	Kogu Tartumaa, TAS	200000
4.	Kollased aknad - rahvusvaheline koostööprojekt	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Kogu Tartumaa	47400
			Kokku	337400

Ettevalmistamisel		Strateegiline valdkond	Ulatus, kasusaajad
1.	Peipsimaa turundusprojekt 2019-2022	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Eelkõige Peipsiäärne piirkond
2.	Peipsi järvefestival - rahvusvaheline koostööprojekt	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Eelkõige Peipsiäärne piirkond
3.	Crowdfunding kogukonnarahastused, isemajandamis- ja kaasfinantseerimisvõimekuse arendamine, klatri rahastamine	Kogukondade võimekuse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Kogu Tartumaa, TAS
4.	Lennutranspordialane koostööprojekt Hiina partneritega	Kohalikul eripäral ja ressursil baseeruva ettevõtluse arendamine, koostöövõrgustike arendamine	Kogu Tartumaa, TAS

Järeldused

- Strateegia eelarve täitmine on olnud plaanipärane, 44% eelarvest on otsustega kaetud. Samas on erinevate taotlusvoorude jääkidest tekkinud kogujääk summas 509 733 EUR, mis ilmselt suureneb veelgi;
- Konkurents meetmetes on üldjuhul piisav. Esitatud projektide koguarvust 43% ja kogusummast 32% on rahastatud. Oluliselt väiksem keskmisest on konkurents meetmetes 2.2 ja 3.2, rahastatud projekte vastavalt 67% ja 75%. Samas on rahastatud projekte meetmes 3.2 võrdlemisi kõrgelt hinnatud, meetmes 2.2 on rahastatud ka kvaliteedilävendi lähedasi projekte;
- Projektide rahastamine Tartumaa erinevate piirkondade lõikes on võrdväärne. Samas on selgelt eristuv suurem taotlejate aktiivus Tartu, Kastre ja Nõo valdades;

Järeldused

- Meetmete indikaatorite ja sihttasemete täitmine edeneb üldjuhul hästi. Samas on tegemist suures osas prognoosiga ja seirearuannete alusel saame mõõta tegelikku täitmist;
- Ettevõtluse meetmes 1.1 hakkame jõudma soovitud tasemeni, kuigi strateegia täitmine läheneb poole peale; meetmes 1.2 oleme jõudnud ligi 50%-ni;
- Kogukonna meetmetes on näitajad samuti jõudnud ligi 50%-ni, v.a kogukonnateenused, mida on 3. Kogukonnateenus vajab selgemat mõtestamist ja vajadusel strateegia täiendamist;
- Võrgustiku meetmetes oleme samuti jõudnud ja meetmes 3.2 isegi ületanud 50% indikaatorite täitmisest. Samas oleme kummagi meetme raames panustamas ainult 1 uue võrgustiku loomisesse. Ülejäänud strateegia perioodis on vajadus rohkemal määral toetada uute koostöövõrgustike teket, eeskätt Tartumaal;

Järeldused

- Innovaatiliste lahenduste loomisesse panustavad eeskätt ettevõtlike meetme projektid uute tehnoloogiate kasutusele võtu kaudu.
- Kogukonna meetme projektid on eelkõige innovaatilised kohalikule kogukonnale ning nendes projektides ei ole üldjuhul innovatsiooni laiemas mõttes. Võrgustiku meetme projektid panustavad innovatsiooni koolituste ja võrgustumistegevuste kaudu.
- 19 projekti 100-st loovad rahvusvahelise tähtsusega innovatsiooni ning 21 taotlejat on märkinud, et teevad koostööd ülikoolidega. Teadmussiirde projekte on 2;
- Ühis- ja koostööprojektide arv on 17, millest 6 on TASI projektid. Ühisprojekte taotlejate poolt tehakse peamiselt noorte meetmes ja võrgustiku meetmetes. Ühisprojektide elluviijate ring võrgustiku meetmes on võrdlemisi väike. Samuti ei ole ühtegi ühisprojekti ega ühisüritust kogukonna meetmes. Kõne alla võiks tulla sihttaseme lisamine ühisprojektide osas.

Järeldused

- Rahastatud projektide taotlejate sektoriaalne kuuluvus on prognoosikohane - **59% MTÜ, 31% EV, 11% KOV**. Investeeringutena panustab erasektor ligikaudu 50% strateegia elluviimisesse;
- Korduvaid taotlejaid on 25%. Samas on meetmeid, kus see % on oluliselt suurem. **Korduvaid taotlejaid on kõige vähem ettevõtluse meetmes 1.1**, kus neid on vaid 2. Korduvate puhul on üldjuhul tegemist 2 projektiga, kuid mõndadel üksikutel juhtudel 3 ja 4 projektiga;
- TASI arendustegevusele suunatud projektid toetavad üldjuhul **kogu Tartumaad tervikuna** ning on suunatud eeskätt võrgustike loomisele, laiendamisele, piirkonna turundusele ja innovatsiooni võimestamisele;
- Tartumaa erinevate piirkondade osas on TAS kõige enam panustanud **Peipsi piirkonna** arendamisele;
- TASI erilise tähelepanu all sihtgruppide poolelt on **noored** - toetatakse noorte omaalgatust ja ettevõtlikkust;

Järeldused

- Arendusorganisatsioonina lööb TAS kaasa rahvusvahelistes võrgustikes, k.a ELARD ja osaleb LEADER/CLLD poliitika kujundamises Eestis ja Euroopas.
- TASil on olemas võimekus olla senisest suuremal määral rahaliselt toetusrahadest sõltumatu arendusorganisatsioon.
- TASi arendustegevuse võimestamiseks, isemajandamisvõimekuse kasvatamiseks ning piirkonna turundus- ja müügitöö hoogustamiseks on vajadus täiendavate ressursside (inimesed, rahaline, jms) jaoks.

Strateegia uuendamine - tegevused ja ajakava

1. Hinnang seni rahastatud (ja elluviidud) projektide sisulisele panusele strateegia eesmärkidesse, võimalike kitsaskohtade määratlemine - Cumulus ja TAS, oktoober-november 2018

Analüüsi esialgsed lähtekohad:

- a) kohaliku ressursi väärindamine ja loodud töökohtade kvaliteet - meetmete 1.1 ja 1.2 puhul - millised töökohad on loodud, milline on loodud töökohtade kvaliteet ja milline palgatase? Kvalitatiivne hindamine - millist ressursi väärindatakse ja milline on ettevõtete paiknemine väärtusahelas? Millega saame panust ressursi väärindamisesse ja töökohtade kvaliteeti tõsta
- b) taotlusvoorude jäägi kasutamine. Suurprojektide (toetussumma kuni 200 000 eurot) võimaluse kaalumine investeeringute võimendamiseks. Millistel tingimustel ja kellele võiks olla suurprojektid suunatud, milliste investeeringute teostamiseks, et sellest sünniks võimalikult suur kasu Tartumaa terviklikuks arenguks? Kas turismi osas võiks kaaluda võimalusi eelnevaks ideekorjeks?

Strateegia uuendamine - tegevused

- c) **kogukonnateenuse ümbermõtestamine** - millise sisuga võiks olla kogukonnateenus TASI strateegia puhul, vajaduse ja mõiste täpsustamine.
- d) **ühis- ja koostööprojektide analüüs** - kes on peamised taotlejad/osalejad ja millise mõjuga on tehtud ühis- ja koostööprojektid? Milline on vajadus ja mõju ühisüritustel? Tulenevalt haldusreformist võib kohati olla probleeme valdadesisese sidususega. Analüüsi käigus tuleks selgitada vajadust teha ühisüritusi väikeprojektidena ka valdadesiseselt?
- e) **innovatsioon** - milline innovatsioon täpsemalt on sündinud? Kas see on piisav? Kuidas saame innovatsiooni veelgi võimestada?

Strateegia uuendamine - tegevused

2. Töötoa/arutelu läbiviimine üldkoosolekul ja juhatusel strateegia muudatusvajaduste määratlemiseks - Cumulus ja TAS, oktoober-november
3. Elektroonilise ideekorje ettevalmistamine ja läbiviimine - TAS, detsember-jaanuar
4. KOVide arengukavade analüüs, võimalike suurprojektide kaardistus - TAS, detsember-jaanuar
4. Strateegiadokumendi uuendatud versiooni koostamine - Cumulus ja TAS jaanuar-veebruar
5. Uuendatud strateegia vastuvõtmine TASI üldkoosolekul märts 2019

Tartumaa hingab Emajõe rütmis

Aitäh!